

II

(Незаконодателни актове)

АКТОВЕ, ПРИЕТИ ОТ ОРГАНИТЕ, СЪЗДАДЕНИ С
МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Само оригиналните текстове на ИКЕ на ООН имат правно действие съгласно международното публично право. Статутът и датата на влизане в сила на настоящото правило следва да бъдат проверени в последната версия на документа на ИКЕ на ООН относно статута — TRANS/

WP.29/343/, който е на разположение на електронен адрес:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

Правило № 61 на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) — Единни разпоредби относно одобрението на товарни превозни средства по отношение на техните външни издатини пред задния панел на кабината

Включващо всички текстове в сила до:

Притурка 1 към първоначалния вариант на правилото — дата на влизане в сила: 10 октомври 2006 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРАВИЛО

1. Приложно поле и обхват
2. Определения
3. Заявление за одобрение
4. Одобрение
5. Общи изисквания
6. Специфични изисквания
7. Модификация на тип превозно средство
8. Съответствие на производството
9. Санкции при несъответствие на производството
10. Окончателно прекратяване на производството
11. Наименования и адреси на техническите служби, отговарящи за провеждане на изпитвания за одобрение, и на административните отдели

ПРИЛОЖЕНИЯ

- Приложение 1 — Съобщение относно одобрението (или отказа за издаване на одобрение, или отменянето на одобрение, или окончателното прекратяване на производството) на тип превозно средство по отношение на неговите външни издатини в съответствие с Правило № 61
- Приложение 2 — Оформление на маркировките за одобрение
- Приложение 3 — Процедура за определяне на точката „Н“ и действителния ъгъл на наклона на облегалката и за проверка на зависимостта между тях, от една страна, и точката „R“ и проектния ъгъл на наклона на облегалката, от друга страна
- Приложение 4 — Измерване на издатини и разстояния

1. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОБХВАТ

- 1.1. Настоящото правило се прилага по отношение на външните издатини на товарни превозни средства от категории N_1 , N_2 и N_3 ⁽¹⁾ и е ограничено до „външната повърхност“, както е определена по-долу.

То не се прилага по отношение на външните огледала за обратно виждане, включително техните стойки, или по отношение на принадлежностите, като антени и външни багажници.

- 1.2. Целта на настоящото правило е да се намали опасността или сериозността на телесните наранявания, получени от лице, влязло в контакт с външната повърхност на превозното средство при удар.

2. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на настоящото правило:

- 2.1. „Външна повърхност“ означава онази част от превозното средство, която се намира пред задния панел на кабината съгласно определението в точка 2.5 по-долу, с изключение на самия заден панел, и която включва такива елементи, като предните калници, предните брони и предните колела.
- 2.2. „Одобрение на превозно средство“ означава одобрението на типа превозно средство по отношение на външните му издатини.
- 2.3. „Тип превозно средство“ означава моторни превозни средства, които не се различават по такива съществени аспекти, като „външната повърхност“.
- 2.4. „Кабина“ означава тази част от каросерията, която съставлява отделението за водача и пътниците, включително вратите.
- 2.5. „Заден панел на кабината“ означава най-задната част от външната повърхност на отделението за водача и пътниците. Когато не е възможно да се определи местоположението на задния панел на кабината, за целите на настоящото правило се приема, че той е вертикалната напречна равнина, разположена на 50 cm зад точката R на седалката на водача, като седалката, ако е регулируема, се намира в крайно задно положение за шофиране (вж. приложение 3). Със съгласието на техническата служба обаче производителят може да поиска различно разстояние, ако може да се докаже, че разстоянието от 50 cm е неподходящо за конкретното превозно средство ⁽²⁾.
- 2.6. „Базова равнина“ означава хоризонтална равнина, която минава през центъра на предните колела, или хоризонтална равнина, която е разположена на височина 50 cm над земята, в зависимост от това, коя от двете е разположената по-ниско.
- 2.7. „Линия на пода“ означава линията, определена, както следва:

Когато конус с вертикална ос и неопределена височина с наклон на образувателната 15° спрямо вертикалата се движи около външната повърхност на натовареното превозно средство така, че да остава в допир с външната повърхност на каросерията при най-ниската ѝ точка, линията на пода е геометричната следа на точките на допиране.

При определяне на линията на пода не се вземат предвид ауспусите или колелата, или функционални механични приспособления, прикачени към основата на каросерията, като точките за повдигане с крик, окачващи устройства или приспособления, които се използват за теглене или в случай на авария. В пространствата от външната страна на колесните ниши се приема, че съществува мислена повърхнина, простираща се до прилежащите външни повърхности, без да се променя разположението им. При определяне на линията на пода се вземат предвид предните брони. В зависимост от типа превозно средство следата на линията на пода може да е или при външния край на профила на бронята, или при панела на каросерията под бронята. Когато едновременно са налице две или повече точки на допиране, за определяне на линията на пода се използва най-ниската точка на допиране.

- 2.8. „Радиус на кривина“ означава радиуса на дъгата от окръжност, който е най-близък до закръглената форма на разглеждания компонент.

⁽¹⁾ Както е определено в приложение 7 към Консолидираната резолюция за конструкция на превозни средства (R.E.3) (документ TRANS/WP.29/78/Rev.1/изменение 2, последно изменен с изменение 4).

⁽²⁾ Използването на тази възможност не променя обхвата на настоящото правило.

3. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ

3.1. Заявлението за одобрение на типа превозно средство по отношение на външните издатини се подава от производителя на превозното средство или от надлежно упълномощен негов представител.

3.2. Към заявлението се прилагат следните документи в три екземпляра:

3.2.1. снимки на предната и страничните части на превозното средство;

3.2.2. такива чертежи на „външната повърхност“, които според техническата служба, която отговаря за провеждането на изпитванията, са необходими, за да бъде доказано съответствието с разпоредбите в точки 5 и 6 по-долу.

3.3. Заявителят представя на техническата служба, която отговаря за провеждане на изпитването за одобрение:

3.3.1. превозно средство, което е представително за подлежащия на одобрение тип, или частта(ите) на превозното средство, за която(ито) се смята, че е(са) от съществено значение за провеждане на изискваните с настоящото правило проверки и изпитвания;

3.3.2. определени части и образци на използваните материали, ако такива се изискват от техническата служба.

4. ОДОБРЕНИЕ

4.1. Ако превозното средство, представено за одобрение в съответствие с настоящото правило, отговаря на съответните изисквания в точки 5 и 6 по-долу, за този тип превозно средство се издава одобрение.

4.2. На всеки одобрен тип се присвоява номер на одобрението. Първите му две цифри (понастоящем 00 за правилото в неговия първоначален вид) показват серията от изменения, които включват най-новите технически изменения в правилото към момента на издаването на одобрението. Една и съща страна по Спогодбата не може да присвоява същия номер на същия тип превозно средство с различна външна структура или на друг тип превозно средство.

4.3. Страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, биват уведомявани за одобрение или отказ на одобрение на тип превозно средство в съответствие с настоящото правило посредством формуляр, който съответства на образца в приложение 1 към настоящото правило, и посредством посочените в точки 3.2.1 и 3.2.2 чертежи и снимки, предоставени от заявителя на одобрението във формат, не по-голям от A4 (210 × 297 mm), или скъпани в такъв формат и в подходящ мащаб.

4.4. На всяко превозно средство, което съответства на одобрен по настоящото правило тип превозно средство, на видно и леснодостъпно място, определено във формуляра за одобрение, се поставя международна маркировка за одобрението, състояща се от:

4.4.1. оградена с окръжност буква „Е“, следвана от отличителния номер на държавата, която е издала одобрението⁽¹⁾;

4.4.2. номера на настоящото правило, следван от буква „R“, тире и номера на одобрение, вдясно от окръжността, определена в точка 4.4.1.

4.5. Ако превозното средство съответства на одобрен тип по едно или няколко правила, приложени към Спогодбата, в държавата, издала одобрението по настоящото правило, символът, определен в точка 4.4.1, не е необходимо да се повтаря; в такива случаи номерът на правилото и номерата на одобренията, както и допълнителните символи за всички правила, по които е издадено одобрение в държавата, издала одобрението по настоящото правило, се поставят във вертикални колони отдясно на символа, определен в точка 4.4.1.

⁽¹⁾ 1 — Германия, 2 — Франция, 3 — Италия, 4 — Нидерландия, 5 — Швеция, 6 — Белгия, 7 — Унгария, 8 — Чешката република, 9 — Испания, 10 — Сърбия и Черна гора, 11 — Обединеното кралство, 12 — Австрия, 13 — Люксембург, 14 — Швейцария, 15 (не е присвоен), 16 — Норвегия, 17 — Финландия, 18 — Дания, 19 — Румъния, 20 — Полша, 21 — Португалия, 22 — Русия, 23 — Гърция, 24 — Ирландия, 25 — Хърватия, 26 — Словения, 27 — Словакия, 28 — Беларус, 29 — Естония, 30 (не е присвоен), 31 — Босна и Херцеговина, 32 — Латвия, 33 — (не е присвоен), 34 — България, 35 (не е присвоен), 36 — Литва, 37 — Турция, 38 (не е присвоен), 39 — Азербайджан, 40 — бившата югославска република Македония, 41 — (не е присвоен), 42 — Европейската общност (одобренията се предоставят от държавите-членки, които използват техния съответен символ), 43 — Япония, 44 — (не е присвоен), 45 — Австралия, 46 — Украйна, 47 — Южна Африка, 48 — Нова Зеландия, 49 — Кипър, 50 — Малта и 51 — Република Корея, 52 — Малайзия и 53 — Тайланд. Следващите номера ще се присвояват на други страни в хронологичния ред, в който те ратифицират или се присъединят към Спогодбата за приемане на еднакви технически предписания за колесни превозни средства, оборудване и части, и тези номера ще бъдат съобщени от генералния секретар на Организацията на обединените нации на страните по Спогодбата.

- 4.6. Маркировката за одобрение и допълнителният символ трябва да бъдат ясни, четливи и незаличими.
- 4.7. Маркировката за одобрение се поставя в близост до поставената от производителя табелка с данни за превозното средство или на нея.
- 4.8. В приложение 2 към настоящото правило са дадени примери за оформлението на маркировки за одобрение.
5. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
- 5.1. Изискванията в настоящото правило не се прилагат за онези части от „външната повърхност“ на превозното средство, които при превозно средство в ненатоварено състояние, с вратите, прозорците, капачите за достъп и т.н. в затворено положение са:
- 5.1.1. извън зона, чиято горна граница е хоризонтална равнина, разположена на 2,00 m над земята, а долната ѝ граница е или определената в точка 2.6 базова равнина, или определената в точка 2.7 линия на пода, по избор на производителя; или
- 5.1.2. разположени по такъв начин, че при статични условия не могат да бъдат допирателни към сфера с диаметър 100 mm;
- 5.1.3. когато долната граница на зоната е базовата равнина, се вземат предвид само частите на превозното средство, попадащи между две вертикални равнини, едната от които е допирателна към външната повърхност на превозното средство, а другата е успоредна на нея и на разстояние 80 mm в посока към вътрешността на превозното средство.
- 5.2. По „външната повърхност“ на превозното средство не трябва да има насочени навън части, които могат да закачат пешеходци, велосипедисти или мотоциклетисти.
- 5.3. По никой от посочените в точка 6 по-долу компоненти не трябва да има насочени навън остри или режещи части или издатини, които поради своята форма, размери, насоченост или твърдост могат да увеличат опасността от нанасяне на телесни повреди или сериозността на такива телесни повреди на лице, ударено или закачено от външната повърхност при сблъсък.
- 5.4. Издадените части от външната повърхност с твърдост не повече от 60 по Шор (скала A) могат да имат по-малък радиус на кривина от определените в точка 6 по-долу стойности.
6. СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ
- 6.1. Декоративни елементи, търговски знаци, букви и номера на търговски маркировки
- 6.1.1. Декоративните елементи, търговските знаци, буквите и номерата на търговски маркировки не трябва да имат радиус на кривината, по-малък от 2,5 mm. Това изискване не важи за тези части, ако те не излизат с повече от 5 mm от заобикалящата повърхност; в такъв случай обаче насочените им навън ръбове трябва да са затъпени.
- 6.1.2. Декоративните елементи, търговските знаци, буквите и номерата на търговските маркировки, които са издадени повече от 10 mm от заобикалящата повърхност, трябва да се прибират, откачат или прегъват при упражняване на сила от 10 daN върху тяхната най-изпъкнала точка във всички посоки в равнина, приблизително успоредна на повърхността, на която са монтирани.
- За прилагане на сила от 10 daN се използва бутало с плоско чело с диаметър не повече от 50 mm. Когато това е невъзможно, се използва еквивалентен метод. След прибиране, откачане или прегъване на орнаментите останалата част не трябва да е издадена повече от 10 mm и не трябва да има остри върхове или остри или режещи ръбове.
- 6.2. Козирки и гривни на фарове
- 6.2.1. Разрешено е наличието на издадени козирки и гривни на фаровете, при условие че издаването им спрямо външната прозрачна повърхност на фара не надвишава 30 mm и радиусът на кривина в която и да е точка е поне 2,5 mm.
- 6.2.2. Прибиращите се фарове трябва да удовлетворяват разпоредбите в точка 6.2.1 по-горе както в работно, така и в прибрано положение.

- 6.2.3. Разпоредбите в точка 6.2.1 по-горе не важат за фарове, които са прибрани навътре в каросерията, или когато каросерията излиза над фара, при условие че каросерията съответства на изискванията в точка 5.2 по-горе.
- 6.3. Решетки
- Частите на решетките трябва да имат радиус на кривината:
- не по-малък от 2,5 mm, ако разстоянието между прилежащите части е повече от 40 mm,
 - не по-малък от 1 mm, ако разстоянието е между 25 и 40 mm,
 - не по-малък от 0,5 mm, ако разстоянието е по-малко от 25 mm.
- 6.4. Почистващи устройства за предно стъкло и фарове
- 6.4.1. Гореспоменатите устройства трябва да са такива, че носещите оси на стъклочистачките да имат защитно покритие с радиус на кривината не по-малък от 2,5 mm и площ не по-малка от 150 mm², измерени при издатината на участък не по-далеч от 6,5 mm от най-издадената точка.
- 6.4.2. Радиусът на кривината на дюзите на устройствата за пръскане на вода върху предното стъкло и фаровете не трябва да е по-малък от 2,5 mm. Тези, които са издадени по-малко от 5 mm, трябва да са със затъпени външни ръбове.
- 6.5. Предпазни устройства (брони)
- 6.5.1. Краищата на предните предпазни устройства трябва да са обърнати към външната повърхност на каросерията.
- 6.5.2. Компонентите на предните предпазни устройства трябва да са конструирани така, че всички обърнати навън твърди повърхности да имат радиус на кривината не по-малък от 5 mm.
- 6.5.3. Оборудване, като теглич и лебедки, не трябва да е издадено повече от най-издадената повърхност на бронята. Лебедките обаче могат да са издадени повече от най-издадената повърхност на бронята, при условие че когато не се използват, са покрити с подходящо покритие с радиус на кривината не по-малък от 2,5 mm.
- 6.5.4. Изискванията в точка 6.5.2 не се отнасят за части на бронята или за части, монтирани върху бронята или в нея, които са издадени на по-малко от 5 mm. Ръбовете на устройствата, които са издадени по-малко от 5 mm, трябва да са затъпени. По отношение на устройствата, монтирани върху брони и споменати в други точки от настоящото правило, остават приложими конкретните изисквания, които се съдържат в настоящото правило.
- 6.6. Дръжки, панти, бутони на врати, капаци на багажни отделения, вентилационни отвори, капаци на гнезда и ръкохватки
- 6.6.1. Гореспоменатите части не трябва да са издадени повече от: 30 mm за бутони, 70 mm за ръкохватки и затвори на капаци и 50 mm във всички останали случаи. Те трябва да имат радиуси на кривината не по-малки от 2,5 mm.
- 6.6.2. Ако дръжките на страничните врати са от въртящ тип, те трябва да отговарят на едно от следните изисквания:
- 6.6.2.1. при дръжки, които се завъртат успоредно на равнината на вратата, отвореният край на дръжките трябва да е насочен назад. Краят на такива дръжки трябва да е обърнат назад към равнината на вратата и да са монтирани в защитна среда или да са прибрани навътре;
- 6.6.2.2. дръжки, които се завъртат навън във всяка посока, която не е успоредна на равнината на вратата, трябва да са затворени в защитна среда или да са прибрани навътре, когато са в затворено положение. Отвореният край трябва да е по посока назад или надолу.

Независимо от това могат да се приемат дръжки, които не отговарят на последното условие, ако:

- имат независим механизъм за връщане,
- при отказ на механизма за връщане същите не могат да се издават навън повече от 15 mm,
- в отворено положение имат радиус на кривината не по-малък от 2,5 mm (това изискване не важи, ако при максимално отворено положение издатината е по-малка от 5 mm, при който случай ъглите на обрънатите навън части трябва да са затыпени),
- площта на крайната им повърхност, измерена на не повече от 6,5 mm от точката на най-голяма издатина, не е по-малка от 150 mm².

6.7. Степенки и стъпала

Ръбовете на степенките и стъпалата трябва да са заоблени.

6.8. Странични спойлери за въздух и дъжд и спойлери против замърсяване на стъкла

Ръбовете, които могат да се насочват навън, трябва да имат радиус на кривината не по-малък от 1 mm.

6.9. Ръбове на ламарина

Допускат се ръбове на ламарина, при условие че ръбът е прегънат назад към каросерията, така че да не може да бъде допирателен към сфера с диаметър 100 mm или има защитно покритие с радиус на кривината не по-малък от 2,5 mm.

6.10. Гайки за закрепване на колелата, тасове и предпазни устройства

6.10.1. Гайките за закрепване на колелата, тасовете и предпазните устройства не трябва да имат ребро-подобни изпъкналости.

6.10.2. Когато превозното средство се движи по права линия, никоя част от колелата, освен гумите, която се намира над хоризонталната равнина, минаваща през тяхната ос на въртене, не трябва да се издава извън вертикалната проекция в хоризонтална равнина на ръба на панела на каросерията над колелото. При функционална необходимост обаче предпазните устройства, които покриват гайките за закрепване на колелата и главините, могат да се издават извън вертикалната проекция на ръба на панела на каросерията над колелото, при условие че радиусът на кривината на повърхността на издадената част е не по-малък от 5 mm и издаването извън вертикалната проекция на ръба на панела на каросерията над колелото в никакъв случай не надвишава 30 mm.

6.10.3. Ако болтовете и гайките се издават извън проекцията на външната повърхност на гумата (частта от гумата, която е разположена над хоризонталната равнина, минаваща през оста на въртене на колелото), трябва да се монтира(т) предпазно(и) устройство(а), съответстващо(и) на изискванията в точка 6.10.2 по-горе.

6.11. Точки за повдигане с крик и ауспук(си)

6.11.1. Точките за повдигане с крик (ако има такива) и ауспукът или ауспусите не трябва да са издадени с повече от 10 mm от вертикалната проекция на линията на пода или вертикалната проекция на пресечницата на базовата равнина и външната повърхност на превозното средство.

6.11.2. Независимо от горното изискване ауспукът може да е издаден на повече от 10 mm, при условие че в края ръбовете му са закръглени до радиус на кривината не по-малък от 2,5 mm.

7. МОДИФИКАЦИЯ НА ТИП ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО

7.1. За всяка модификация на типа превозно средство се уведомява административният отдел, издал одобрението за типа превозно средство. В такъв случай отделът може:

7.1.1. да прецени, че е малко вероятно направените модификации да окажат съществено неблагоприятно въздействие и че при всички положения превозното средство продължава да отговаря на изискванията; или

7.1.2. да изиска протокол за допълнително изпитване от техническата служба, отговаряща за провеждане на изпитванията.

7.2. Потвърждението или отказът за одобрение с посочване на измененията се съобщават на прилагащите настоящото правило страни по Спогодбата чрез определената в точка 4.3 по-горе процедура.

8. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

- 8.1. Всяко превозно средство с поставена маркировка за одобрение по предписанията в настоящото правило трябва да отговаря на типа превозно средство по отношение на външните издатини.
- 8.2. За да се установи съответствието, както е определено в точка 8.1 по-горе, серийно произведени превозни средства, на които е поставена изискваната в настоящото правило маркировка за одобрение, се подлагат на достатъчен брой проверки, извършвани на случаен принцип.

9. САНКЦИИ ПРИ НЕСЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

- 9.1. Одобрение, издадено по отношение на тип превозно средство в съответствие с настоящото правило, може да бъде отменено, ако не са спазени определените в точка 6 по-горе изисквания или ако превозното средство не премине успешно установените в приложение 3 проверки.
- 9.2. Ако страна по Спогодбата, която прилага настоящото правило, отмени по-рано издадено одобрение, тя незабавно уведомява останалите договарящи страни, прилагащи настоящото правило, като изпрати копие от формуляра за одобрение, съдържащ най-долу изписана с едър шрифт, подписана и с посочена дата забележка: „ОДОБРЕНИЕТО Е ОТМЕНЕНО“.

10. ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Ако притежателят на одобрение прекрати напълно производството на тип превозно средство, одобрен в съответствие с настоящото правило, той уведомява за това органа, издал одобрението. При получаване на съответното съобщение този орган информира за това другите страни по Спогодбата, които прилагат настоящото правило, чрез копие на формуляра за одобрение, съдържащ най-долу изписана с едър шрифт, подписана и с посочена дата забележка „ПРОИЗВОДСТВОТО Е ПРЕКРАТЕНО“.

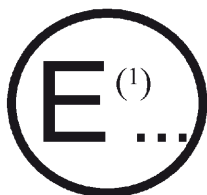
11. НАИМЕНОВАНИЯ И АДРЕСИ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЛУЖБИ, ОТГОВАРЯЩИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТВАНИЯ ЗА ОДОБРЕНИЕ, И НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОТДЕЛИ

Прилагащите настоящото правило страни по Спогодбата съобщават на секретариата на ООН наименованията и адресите на техническите служби, отговарящи за провеждане на изпитвания за одобрение, и на административните отдели, които издават одобрения и на които трябва да бъдат изпращани издадените в други държави формуляри, удостоверяващи одобрение, разширение, отказ за издаване или отменяне на одобрение.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

СЪОБЩЕНИЕ

(максимален формат: A4 (210 × 297 mm))

Наименование на администрацията:

.....

.....

.....

Съобщение относно ⁽²⁾: ОДОБРЕНИЕТО
 ОТКАЗА ЗА ИЗДАВАНЕ НА ОДОБРЕНИЕ
 РАЗШИРЕНИЕТО НА ОДОБРЕНИЕТО
 ОТМЕНЯНЕТО НА ОДОБРЕНИЕТО
 ОКОНЧАТЕЛНОТО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

на тип превозно средство по отношение на външните му издатини в съответствие с Правило № 61

Одобрение №

1. Търговско наименование или търговска марка на моторното превозно средство:
2. Тип превозно средство:
3. Име и адрес на производителя:
4. Име и адрес на упълномощения представител на производителя (ако е приложимо):
5. Превозното средство е представено за одобряване на:
6. Техническа служба, отговаряща за изпитванията за одобрение:
7. Дата на протокола, издаден от тази служба:
8. Номер на протокола, издаден от тази служба:
9. Одобрението е издадено/отказано ⁽²⁾:
10. Местоположение на маркировката за одобрение върху превозното средство:
11. Местоположение на задния панел на кабината по отношение на точката „R“ на седалката на водача, когато е приложимо (вж. точка 2.5):
12. Долна граница на определената в точка 5.1.1 зона:
 Базова равнина/линия на пода ⁽²⁾
13. Място:
14. Дата:
15. Подпис:
16. Към това съобщение се прилагат снимки на предната, задната и страничните части на кабината пред задния панел с поставен номер на одобрение, както е показано по-горе.

⁽¹⁾ Отличителен номер на държавата, която е издала/разширила/отказала да издаде/отменила одобрение.

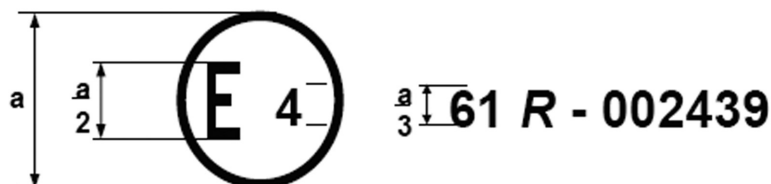
⁽²⁾ Ненужното се зачертава.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ОФОРМЛЕНИЕ НА МАРКИРОВКИТЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ

МОДЕЛ А

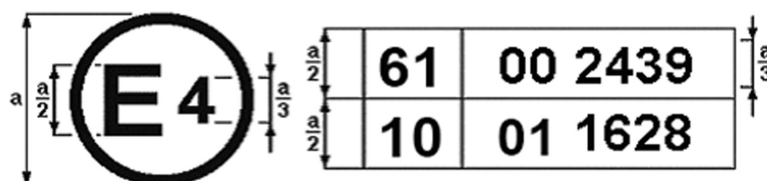
(вж. точка 4.4 от настоящото правило)

 $a = 8 \text{ mm}$ (минимум).

Показаната по-горе маркировка за одобрение, поставена на товарно превозно средство, показва, че съответният тип превозно средство е бил одобрен по отношение на външните издатини в Нидерландия (Е 4) в съответствие с Правило № 61 под № 002439. Номерът на одобрението указва, че одобрението е било издадено в съответствие с изискванията в Правило № 61 в първоначалния му вид.

МОДЕЛ В

(вж. точка 4.5 от настоящото правило)

 $a = 8 \text{ mm}$ (минимум).

Показаната по-горе маркировка за одобрение, поставена на товарно превозно средство, показва, че съответният тип превозно средство е бил одобрен в Нидерландия (Е 4) в съответствие с правила № 61 и № 10 (*). Номерата на одобрение показват, че към датата на издаване на съответните одобрения Правило № 61 не е било изменено, а Правило № 10 вече е включвало серия от изменения 01.

(*) Последният номер е даден само като пример.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

Процедура за определяне на точката „Н“ и действителния ъгъл на наклона на облегалката и за проверка на съотношението между тях, от една страна, и точката „г“ и проектния ъгъл на наклона на облегалката, от друга страна**1. ОПРЕДЕЛЕНИЯ**

- 1.1. Точката „Н“, която показва местоположението на седнал пътник в купе, е следата в надлъжната вертикална равнина на теоретичната ос на въртене между бедрата и торса на човешко тяло, представено чрез манекена, описан в точка 3 по-долу.
- 1.2. Точката „R“ или „базова точка на седалка“ е посочената от производителя базова точка, която:
 - 1.2.1. има координати, определени спрямо конструкцията на превозното средство;
 - 1.2.2. съответства на теоретичното положение на точката на въртене между торса и бедрата (точката „Н“) за най-ниското и най-задно нормално положение на шофиране или положение на използване, определено от производителя на превозното средство за всяка седалка.
- 1.3. „Ъгъл на наклона на облегалката“ означава наклона на облегалката спрямо вертикалата.
- 1.4. „Действителен ъгъл на наклона на облегалката“ означава ъгълът, който се образува от вертикалата, преминаваща през точката „Н“, и базовата линия на торса на човешкото тяло, представено чрез манекена, описан в точка 3 по-долу.
- 1.5. „Проектен ъгъл на наклона на облегалката“ означава ъгълът, определен от производителя, който:
 - 1.5.1. определя ъгъла на наклона на облегалката при най-ниското и най-задно нормално положение на шофиране или положение на използване, определено от производителя на превозното средство за всяка седалка;
 - 1.5.2. се образува при точката „R“ от вертикалата и базовата линия на торса;
 - 1.5.3. съответства теоретично на действителния ъгъл на наклона на облегалката.

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТОЧКИТЕ „Н“ И НА ДЕЙСТВИТЕЛНИТЕ ЪГЛИ НА НАКЛОНА НА ОБЛЕГАЛКИТЕ

- 2.1. За всяка предоставена от производителя на превозното средство седалка се определят точка „Н“ и „действителен ъгъл на наклона на облегалката“. Ако седалките в един и същ ред могат да се приемат за сходни (многоместна седалка, еднакви седалки и т.н.), за всеки ред седалки се определят само една точка „Н“ и един „действителен ъгъл на наклона на облегалката“, като описаният в точка 3 по-долу манекен се поставя на място, за което се приема, че е представително за целия ред. Това място е:
 - 2.1.1. за предния ред — седалката на водача;
 - 2.1.2. за задния ред или редове — крайна седалка.
- 2.2. При определянето на точка „Н“ и на „действителен ъгъл на наклона на облегалката“ разглежданата седалка се поставя в най-ниското и най-задно нормално положение на шофиране или положение на използване, определено за нея от производителя на превозното средство. Ако е с регулируем наклон, облегалката се фиксира, както е определено от производителя, или при липса на спецификация — в положение на действителен ъгъл на наклона възможно най-близък до 25° спрямо вертикалата.

3. ОПИСАНИЕ НА МАНЕКЕНА

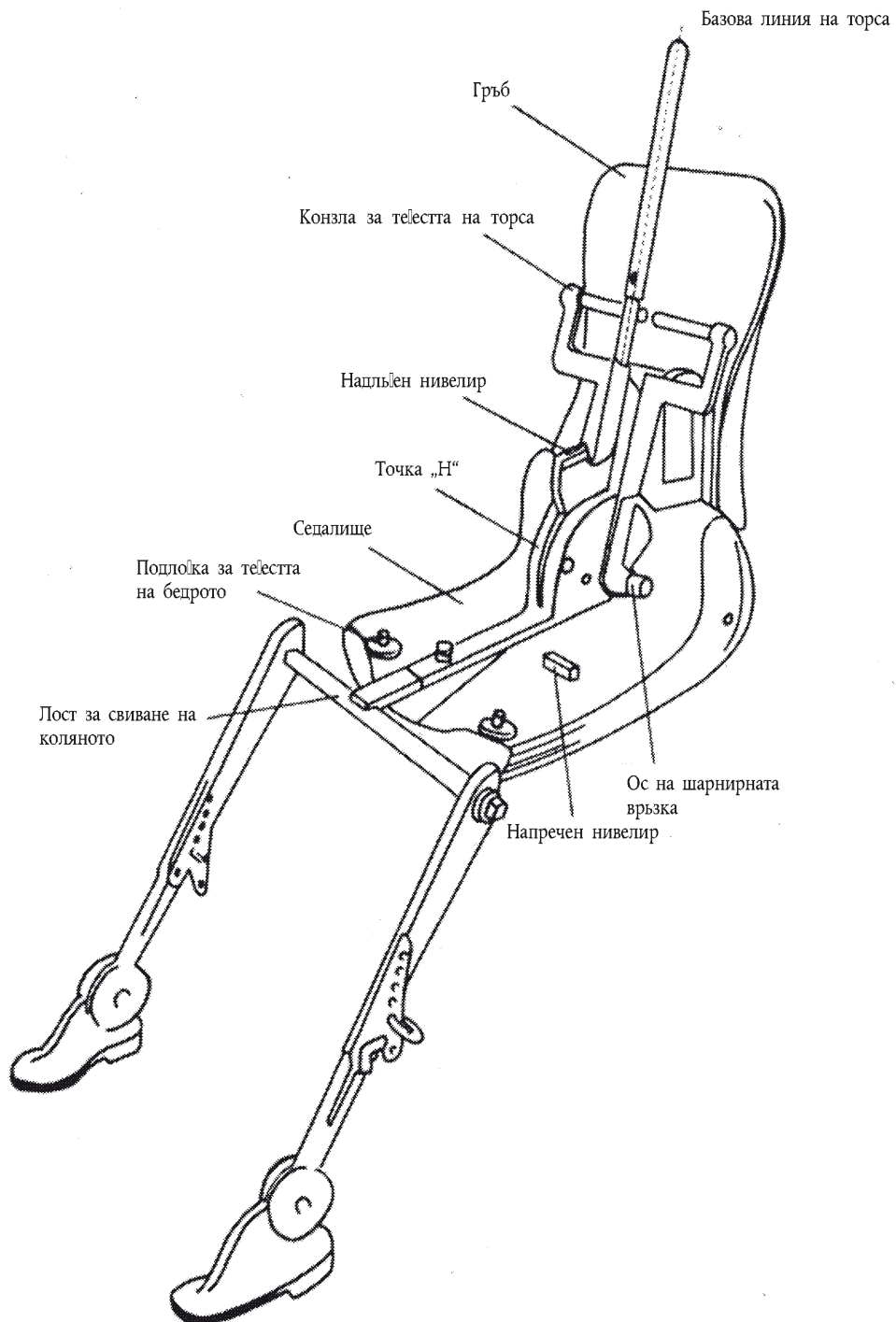
- 3.1. Използва се триизмерен манекен с маса и форма, които съответстват на тези на възрастен мъж със средна височина. Такъв манекен е изобразен на фигури 1 и 2 по-долу.
- 3.2. Манекенът се състои от:
 - 3.2.1. два компонента, единият от които представлява гърбът, а другият — седалището на тялото, шарнирно свързани в ос, представляваща оста на въртене на торса и бедрата; следата на тази ос върху хълбока на манекена е точката „Н“ на манекена;
 - 3.2.2. два компонента, представляващи краката и шарнирно свързани към компонента, представляващ седалището; и
 - 3.2.3. два компонента, представляващи ходилата и свързани към краката чрез шарнирни съединения, представляващи глезените;
 - 3.2.4. освен това компонентът, представляващ седалището, е снабден с нивелир, което позволява да се контролира неговото положение в напречна посока.
- 3.3. Масите, които представляват телото на всяка част от тялото, са разположени в подходящи точки, представляващи съответните центрове на тежестта, за да се получи обща маса на манекена от 75,6 kg. Подробни данни за различните маси са посочени в таблицата към фигура 2 от допълнението към настоящото приложение.

- 3.4. Базовата линия на торса на манекена се представя с права, минаваща през точката на свързване на бедрата с таза и теоретичната точка на свързване на врата с гръдния кош (вж. фигура 1 от допълнението към настоящото приложение).
4. ПОСТАВЯНЕ НА МАНЕКЕНА
- Поставянето на триизмерния манекен се извършва по следния начин:
- 4.1. Превозното средство се поставя в хоризонтална равнина и седалките се регулират, както е определено в точка 2.2 по-горе.
- 4.2. Седалката, която подлежи на изпитване, се покрива с плат, за да се улесни правилното поставяне на манекена.
- 4.3. Манекенът се поставя върху съответната седалка, като оста на шарнирната връзка е перпендикулярна на надлъжната равнина на симетрия на превозното средство.
- 4.4. Ходилата на манекена се поставят по следния начин:
- 4.4.1. за предните седалки — по такъв начин, че нивелирът, който контролира напречния наклон на седалището, да сочи хоризонтално положение;
- 4.4.2. за задните седалки — по начин, който позволява, доколкото е възможно, да бъдат в контакт с предните седалки. Ако ходилата са поставени върху части от пода с различно ниво, ходилото, което първо влезе в контакт с предната седалка, служи за база, а другото ходило се разполага така, че нивелирът, който контролира напречния наклон на седалището, да сочи хоризонтално положение;
- 4.4.3. ако точката „Н“ се определя на средна седалка, ходилата се поставят от двете страни на канала за карданныя вал.
- 4.5. Масите се поставят върху бедрата, нивелирът, който контролира напречния наклон на седалището, се поставя по такъв начин, че да сочи хоризонтално положение, а тежестите се поставят на компонента, представляващ седалището на манекена.
- 4.6. Манекенът се отмества от облегалката посредством лост за свиване на коляното, а гърбът на манекена се накланя напред. Манекенът се поставя отново върху седалката на превозното средство, като се плъзга назад върху седалището си, докато срещне съпротивление, а гърбът на манекена се полага отново върху облегалката.
- 4.7. Върху манекена се прилага двукратно хоризонтална сила от приблизително 10 ± 1 daN. Посоката и точката на прилагане на тази сила са показани с черна стрелка на фигура 2.
- 4.8. Масите се инсталират върху левия и десния хълбок и след това се поставят тежестите върху торса. Напречният нивелир на манекена се поддържа в хоризонтално положение.
- 4.9. Като се поддържа в хоризонтално положение напречният нивелир на манекена, гърбът се накланя напред, докато тежестите на торса застанат над точката „Н“, така че да се премахне всякакво триене с облегалката.
- 4.10. Гърбът на манекена се връща внимателно назад и така се завършва поставянето. Напречният нивелир на манекена трябва да е в хоризонтално положение. В противен случай описаната по-горе процедура се повтаря.
5. РЕЗУЛТАТИ
- 5.1. Когато манекенът е поставен според изискванията в точка 4 по-горе, точката „Н“ и действителният ъгъл на наклона на облегалката на съответната седалка на превозното средство представляват точката „Н“ и ъгълът на наклона на базовата линия на торса на манекена.
- 5.2. Измерват се координатите на точката „Н“ по отношение на трите взаимно перпендикулярни равнини и действителният ъгъл на наклона на облегалката, за да се сравнят с данните, предоставени от производителя на превозното средство.
6. ПРОВЕРКА НА ОТНОСИТЕЛНИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ НА ТОЧКИТЕ „R“ И „Н“ И НА ЗАВИСИМОСТТА МЕЖДУ ПРОЕКТНИЯ И ДЕЙСТВИТЕЛНИЯ ЪГЪЛ НА НАКЛОН НА ОБЛЕГАЛКАТА
- 6.1. Резултатите от проведените в съответствие с точка 5.2 измервания за точката „Н“ и действителният ъгъл на наклон на облегалката се сравняват с координатите на точката „R“ и проектния ъгъл на наклона на облегалката, посочени от производителя на превозното средство.
- 6.2. Относителните положения на точките „R“ и „Н“ и зависимостта между проектния и действителния ъгъл на облегалката се приемат за задоволителни за съответната седалка, ако точката „Н“, определена чрез съответните ѝ координати, попада в рамките на квадрат с дължина на страната 50 mm и с диагонали, пресичащи се в точката „R“, и ако отклонението на действителния от проектния ъгъл на наклона на облегалката е в рамките на 5° .
- 6.2.1. Ако тези условия са изпълнени, при изпитването се използват точката „R“ и проектният ъгъл на наклона на облегалката и ако е необходимо, манекенът се наглася по такъв начин, че точката „Н“ да съвпадне с точката „R“, а действителният ъгъл на наклона на облегалката да съвпадне с проектния.

- 6.3. Ако точката „Н“ или действителният ъгъл на наклона на облегалката не удовлетворяват изискванията в точка 6.2 по-горе, точката „Н“ или действителният ъгъл на наклона на облегалката се определят още два пъти (общо три пъти). Ако резултатите, получени при две от тези три процедури, удовлетворяват изискванията, се приема, че резултатът от изпитването е удовлетворителен.
- 6.4. Ако най-малко два от трите резултата от изпитването не отговарят на изискванията в точка 6.2, резултатът от изпитването се счита за незадоволителен.
- 6.5. Ако възникне положението, описано в точка 6.4 по-горе, или ако не е възможно да се проведе проверка, тъй като производителят на превозното средство не е предоставил информация относно местоположението на точката „R“ или относно проектния ъгъл на наклона на облегалката, могат да се използват средните стойности от резултатите от трите изпитвания и да се считат за приложими при всички случаи, когато в настоящото правило се посочва точката „R“ или проектният ъгъл на наклон на облегалката.
-

Допълнение

КОМПОНЕНТИ НА ТРИИЗМЕРНИЯ МАНЕКЕН

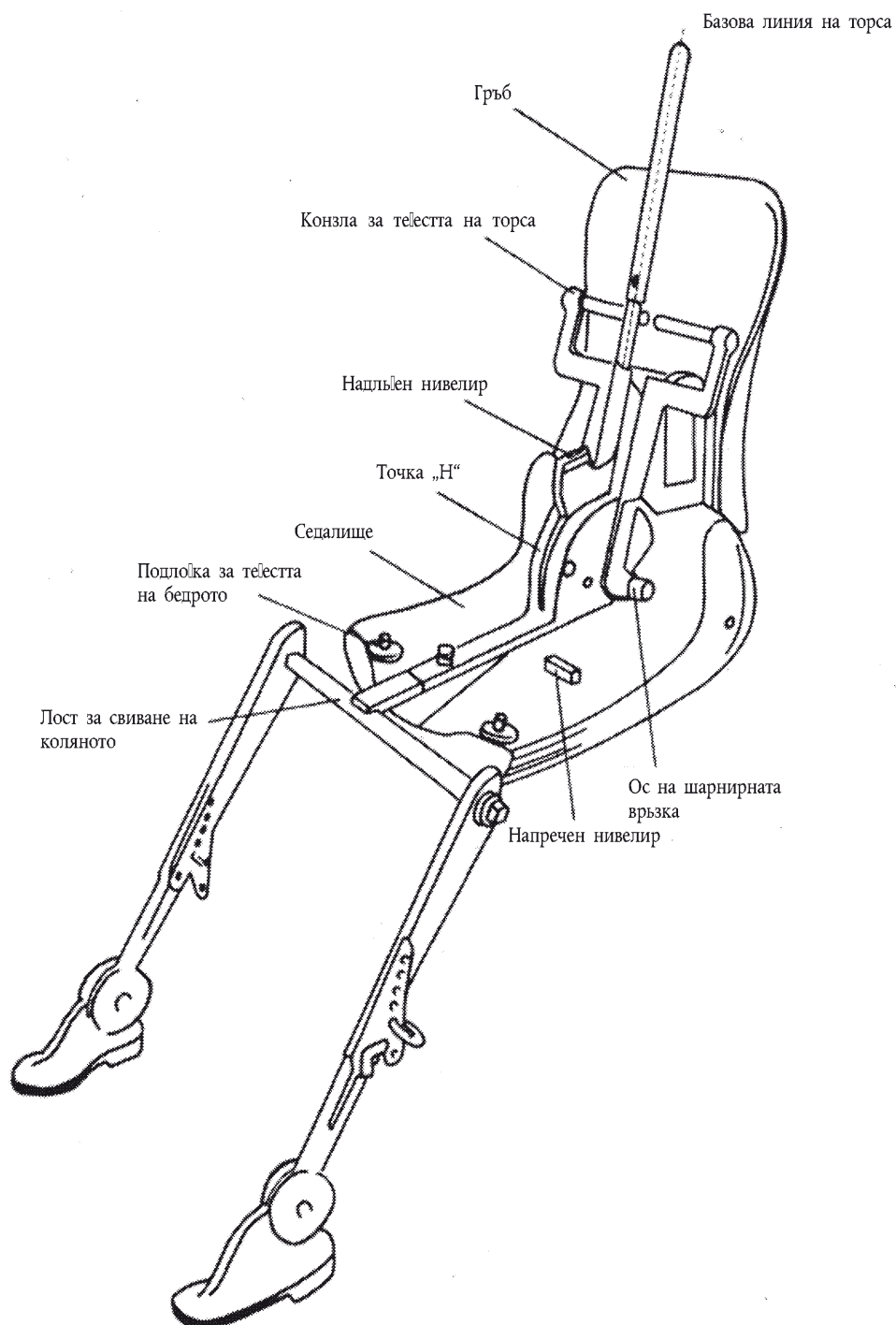
Фигура 1

РАЗМЕРИ И МАСА НА МАНЕКЕНА

Маса на манекена

	kg
Компоненти, представляващи гърба и седалището на тялото	16,6
Маса на торса	31,2
Маса на седалката	7,8
Маса на бедрото	6,8
Маса на крака	13,2
Общо	75,6

Фигура 1

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

ИЗМЕРВАНЕ НА ИЗДАТИНИ И РАЗСТОЯНИЯ

1. МЕТОД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРИТЕ НА ИЗДАТИНАТА НА МОНТИРАНА ВЪРХУ ВЪНШНАТА ПОВЪРХНОСТ ЧАСТ

1.1. Размерите на издатината на част, която е монтирана върху изпъкнал панел, може да се определят или директно, или посредством чертеж, съдържащ подходящ разрез на частта в монтирано положение.

1.2. Ако издатината на част, монтирана върху неизпъкнал панел, не може да се определи посредством директно измерване, тя се определя посредством максималната промяна в разстоянието между базовата линия на панела и центъра на сфера с диаметър 100 mm, когато сферата се премества при постоянно допиране към частта. Пример за прилагането на този метод е даден на фигура 1.

1.3. При ръкохватки издатината се измерва спрямо равнина, която преминава през точките на закрепване. Пример за това е даден на фигура 2.

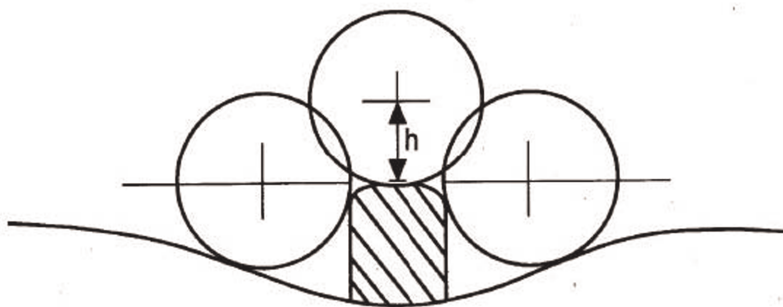
2. МЕТОД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗДАТИНАТА НА КОЗИРКИ И ГРИВНИ НА ФАРОВЕ

2.1. Издатината спрямо външната повърхност на фара се измерва хоризонтално от точката на допиране към сфера с диаметър 100 mm, както е показано на фигура 3.

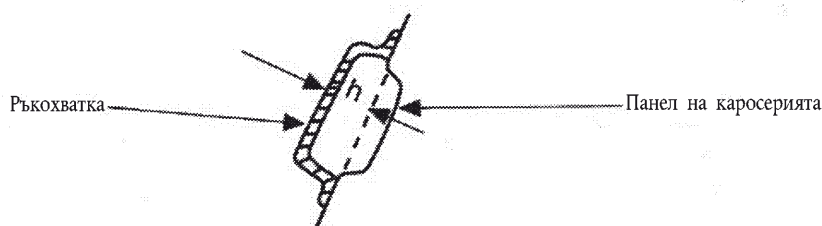
3. МЕТОД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗСТОЯНИЕТО МЕЖДУ ЧАСТИ НА РЕШЕТКА

3.1. Разстоянието между части на решетка е разстоянието между две равнини, които минават през точките на допиране към сферата и са перпендикулярни на линията, свързваща точките на допиране. Примери за прилагането на този метод са дадени на фигури 4 и 5.

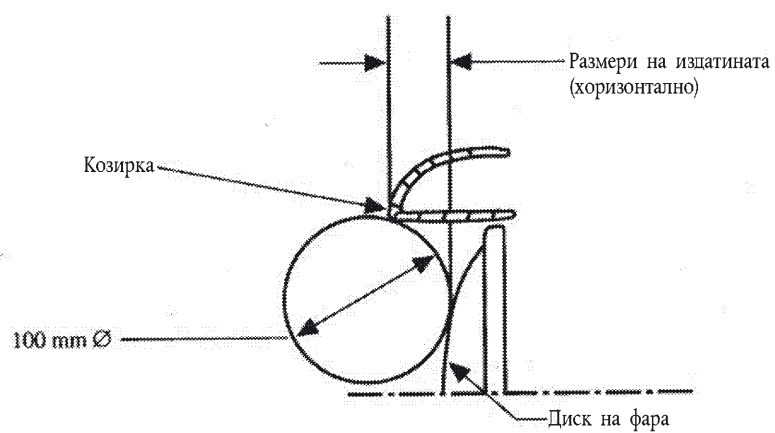
Фигура 1

Фигура 2

Фигура 3

Фигури 4 и 5

